

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 F 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl
info@stichtsevecht.nl

Raadsvoorstel

Onderwerp

Nota Solide financiële positie gemeente Stichtse Vecht 2024

Begrotingswijziging

Geen

Datum raadsvergadering

1 oktober 2024

Portefeuillehouder

H.C. van den Akker

Organisatie onderdeel

Concerncontroller (directie)

E-mail opsteller

dennis.van.der.graaf@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0346 - 25 44 33

Registratie nummer

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. de Nota Solide financiële positie gemeente Stichtse Vecht 2024 (opgenomen in bijlage1) vast te stellen.
2. de normen (streefwaarden en kritische ondergrenzen) volgens het scenario Koers houden, zoals opgenomen in de bijlage 2 Kengetallen solide financiële positie 2022-2026 Stichtse Vecht, vast te stellen.

Samenvatting

In de bestuursperiode 2022-2026 werken we aan een nieuwe opzet van de begroting (en jaarstukken), die de raad beter in staat stelt de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Zo draagt het inzichtelijk maken van wat we verstaan onder een solide financiële positie voor Stichtse Vecht bij aan een gedeeld beeld hierover tussen de gemeenteraad, het college en de organisatie en aan een transparante en betrouwbare overheid.

In deze nota geven we nader invulling aan de inrichting van de begroting en jaarstukken op het aspect monitoren van hoe solide onze financiële positie is (beslispunt 1). De relevante kengetallen, streefwaarden en kritische ondergrens leggen we afzonderlijk vast (beslispunt 2).

A Inleiding

Aanleiding

Op basis van het coalitieakkoord 2022-2026 'Bouwen aan een stevig fundament voor Stichtse Vecht' werken we aan het terugbrengen van de balans tussen de bestuurlijke ambities, de financiële positie en de ambtelijke organisatie. In deze bestuursperiode brengen we het fundament van de gemeente Stichtse Vecht op orde met als doel om een slagvaardige en betrouwbare lokale overheid te zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Onderdeel hiervan is het programma 'Een Begroting gericht op de toekomst', waarin we werken aan een nieuwe opzet van de begroting, die meer sturingsmogelijkheden geeft. Met de nieuwe opzet van de begroting moet de raad beter in staat worden gesteld om zijn kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Zo draagt het inzichtelijk maken van wat we verstaan onder een solide financiële positie voor Stichtse Vecht bij aan een gedeeld beeld hierover tussen de gemeenteraad, het college en de organisatie en aan een transparante en betrouwbare overheid.

Bevoegdheid

Artikel 2 van de Financiële verordening gemeente Stichtse Vecht 2024 regelt de inrichting van de begroting en jaarstukken. Voor de verplichte paragrafen bij begroting en jaarrekening gelden de minimumvereisten, zoals deze voor de overeenkomstige paragraaf van het Besluitbegroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn opgenomen (art. 2 lid 7). In de Financiële verordening is verder geregeld dat de raad periodiek een Nota herziening risicomanagementbeleid vaststelt. Een uitwerking van wat we verstaan onder een solide financiële positie voor Stichtse Vecht is niet opgenomen in deze verordening.

Het BBV schrijft voor dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting (art. 11 lid 2) en jaarstukken (art. 26) ten minste bevat:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- d. een kengetal voor de:
 - 1a. netto schuldquote;
 - 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
 2. solvabiliteitsratio;
 3. grondexploitatie;
 4. structurele exploitatieruimte; en
 5. belastingcapaciteit.
- e. een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het BBV schrijft niet voor dat streefwaarden of kaders ten aanzien van deze kengetallen moeten worden vastgesteld. Of en welke kaders voor deze kengetallen worden vastgesteld is lokaal aan de gemeenteraad.

Afweging scenario's

In de bijlage Normen Solide financiële positie Stichtse Vecht 2022-2026 is een drietal scenario's opgenomen: 1) Scherp aan de wind, 2) Koers houden en 3) Manoeuvrere ruimte. De gemeenteraad wordt voorgesteld de normen uit het scenario Koers houden vast te stellen.

Maatschappelijk doel en beoogd effect

Het inzichtelijk maken van wat we verstaan onder een solide financiële positie voor Stichtse Vecht draagt bij aan een gedeeld beeld hierover tussen de gemeenteraad, het college en de organisatie en aan een transparante en betrouwbare overheid.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening

Dit is een voorstel vanuit het programma Een begroting gericht op de toekomst, dat onderdeel is van het fundament op orde uit het coalitieakkoord 2022-2026 'Bouwen aan een stevig fundament voor Stichtse Vecht'.

B Beslispunten, Argumenten en Risico's

Argumenten

1. de Nota Solide financiële positie gemeente Stichtse Vecht 2024 (opgenomen in bijlage1) vast te stellen
 - 1.1. *De raad beter in staat stellen om de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren.*

In de bestuursperiode 2022-2026 werken we aan een nieuwe opzet van de begroting (en jaarstukken), die de raad beter in staat stelt de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Zo draagt het inzichtelijk maken van wat we verstaan onder een solide financiële positie voor Stichtse Vecht bij aan een transparante en betrouwbare overheid.
 - 1.2. *De raad in staat stellen om goedgeïnformeerd over substantiële effecten op de (solide) financiële positie keuzes te maken.*

Gedurende het jaar ontvangt de gemeenteraad voorstellen. Bij een aantal voorstellen is een begrotingswijziging bijgevoegd als door de raad in de begroting nog geen budget is toegekend. In deze voorstellen voor aanvullende financiële middelen maken we het effect van de budgettaire mutatie op onze financiële positie inzichtelijk. Bij de besluitvorming is dan duidelijk of het voorstel op dit onderdeel past binnen de door de raad vastgestelde kaders voor een solide financiële positie.
 - 1.3. *Het vastleggen van uitgangspunten en definities draagt bij aan het borgen van toepassing van de methodiek op langere termijn.*

In de nota is een aantal uitgangspunten vastgelegd die we toepassen. We leggen nu (bij beslispunt 2) een aantal kaders vast. Welke kengetallen zijn relevant voor de financiële positie van Stichtse Vecht en welke normen hanteren we voor een solide financiële positie. In de nota is de methodiek vastgesteld. De normen kunnen afzonderlijk van de methodiek in de nota worden gewijzigd als daar aanleiding toe is.

2. de normen (streefwaarden en kritische ondergrenzen) volgens het scenario Koers houden, zoals opgenomen in bijlage 2 Kengetallen solide financiële positie 2022-2026 Stichtse Vecht, vast te stellen.

2.1. *Het scenario 'Koers houden' past bij de huidige kaderstelling van de raad en de in de Begroting 2024 en Kadernota 2025 gekozen strategische financiële koers, waarin we stappen zetten om de begroting dichterbij de realisatie te brengen*

De gemeenteraad heeft voor de weerstandratio incidenteel een streefwaarde vastgesteld tussen de 1,4 en 2,0. Deze streefwaarde is in het scenario 'Koers houden' overgenomen en aangevuld met streefwaarden en kritische ondergrenzen voor andere kengetallen en de totale financiële positie. Voor de Begroting 2024 scoort de totale financiële positie 66 punten. Dat is nog net binnen de streefwaarde van 65 tot 75,5 punten voor de totale financiële positie. In het scenario 'Scherp aan de wind' zou de Begroting 2024 nog iets aan ruimte bieden omdat de score van 66 punten net boven de streefwaarde van 55 tot 64,5 punten uit het scenario Scherp aan de wind uitkomt. In het scenario 'Manoeuvrerruimte' zou de Begroting 2024 classificeren als 'Opgave voor herstel' omdat de score van 66 punten lager is dan streefwaarde van 70 tot 79,5 punten in dat scenario.

Het te kiezen scenario is een politieke keuze en hangt af van de risicobereidheid of aversie van de gemeenteraad. In de Kadernota 2025 zijn voor enkele posten PM-posten opgenomen en we zetten sinds de begroting 2024 stappen om de begroting dichterbij de realisatie te brengen. Na de Begroting 2024 hebben we enkele investeringsvoorstellen voor een (aanvullend) krediet aan de gemeenteraad voorgelegd. Als na een aantal ervaringsjaren blijkt dat de begroting dichterbij de realisatie ligt kan op een later moment alsnog een keuze gemaakt worden voor het scenario Scherp aan de wind. Op dit moment adviseren we dat ambtelijk nog niet te doen en eerst de begroting dichterbij de realisatie te brengen. Een realistische en uitvoerbare begroting is een randvoorwaarde om scherp aan de wind te varen.

2.2. *Een gedeeld beeld tussen de gemeenteraad, het college en de organisatie over wat we verstaan onder een solide financiële positie*

Na de vaststelling van deze nota is helder wat we verstaan onder een solide financiële positie. Bij de bespreking van de kaderstellende documenten (Kadernota en Programmabegroting) is dan duidelijk of de totale financiële positie en onderliggende kengetallen voldoen aan de raad vastgestelde streefwaarden, of dat er ruimte is om in te zetten voor ambities, of dat er (op termijn of direct) maatregelen genomen moeten worden voor herstel van de financiële positie.

2.3. *Het lokaal vaststellen van normen voor een solide financiële positie sluit aan op het Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK 2020) gemeenten van de Provinciaal toezichthouders*

De toezichthouder hanteert in het GTK2020 geen normering voor kengetallen financiële kengetallen. De intentie is dat gemeenten zelf normen vaststellen en hierop gaan sturen.

De provincie beoordeelt jaarlijks de vastgestelde gemeentelijke begrotingen. Hierbij maakt de provincie op grond van het GTK2020 gebruik van signaleringswaarden voor verschillende financiële kengetallen. Deze signaleringswaarden hebben we gebruikt bij het opstellen van de scenario's.

- 2.4. *We geven invulling aan de verplichting uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) om een beoordeling van de onderlinge verhouding van een aantal kengetallen te geven in relatie tot de financiële positie.*

Zie het onderdeel bevoegdheid waarin de verplichting uit het BBV is weergegeven.

Risico's

Dit voorstel kent geen risico's.

C Overige aspecten

Financieel

Dit voorstel zelf kent geen financiële aspecten. Op grond van dit voorstel wordt informatie over doelenbomen, effect- en prestatie-indicatoren, mijlpalen en een toelichting hierop in de P&C documenten opgenomen. Dit stelt de raad beter in staat de kaderstellende en controlerende rol beter uit te voeren en de balans tussen ambities, capaciteit en geld integraal af te wegen.

Juridisch

Dit voorstel kent geen juridische aspecten.

Kanttelingen

Dit voorstel kent geen kanttekeningen.

Communicatie

Dit voorstel kent geen communicatieve aspecten.

Participatie

Dit voorstel kent geen participatie aspecten.

Vervolg

Het doel is om vanaf de jaarstukken 2024 volledig conform dit voorstel in de P&C cyclus te verantwoorden.

Na het zomerreces 2025 evalueren we de P&C cyclus 2024 en of de raad beter in staat is de kaderstellende en controlerende rol te vervullen met de informatie die in dit grote verandertraject aan de P&C documenten is toegevoegd. Lessen uit deze evaluatie geven we mee naar de volgende collegeperiode 2026-2030.

Bijlagen

1. Nota Solide financiële positie gemeente Stichtse Vecht 2024
2. Kengetallen solide financiële positie 2022-2026 Stichtse Vecht

9 juli 2024

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris
drs. R.C.L. Heijdra

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders